Chapter 12

bihar board class 9 sanskrit solutions – वीर कुंवर सिंहः

वीर कुँवर सिंहः

अभ्यास: (मौखिकः)

1. अधोलिखितानां प्रश्नानामुत्तरं वदत-
(क) भारतीय स्वतंत्रतान्दोलनस्य अनुपमः सेनानी क: आसीत्?
(ख) कुँवरसिंहस्य जन्म कस्मिन् ग्रामे अभवत् ?
(ग) कुँवरसिंहस्य पिता क: आसीत्?
(घ) कुँवरसिंहः कस्मिन् कुशलः ?
(ङ) कुँवरसिंहः कस्याः भक्तः आसीत्?
उत्तर-(क) भारतीय स्वतंत्रान्दोलस्य अनुपमः सेनानी वीरकुँवरसिंह : आसीत्।
(ख) कुँवरसिंहस्य जन्म जगदीशपुर ग्रामे अभवत्।।
(ग) कुँवरसिंहस्य पिता साहेबजादासिंह: आसीत्।
(घ) कुँवरसिंहः आखेटकुशल: आसीत्।
(ङ) कुँवरसिंहः देवीभक्तः आसीत्।

2. उत्तरं वदत
(क) कस्य कन्यया कुँवरसिंहस्य विवाहः अभवत्?
(ख) कुत्र कुँवर सिंहेन सर्वेषां प्रतिनिधित्वम् नियोजितम्?
(ग) आंग्लविद्रोहस्य का प्रज्वलिता?
(घ) कुँवरसिंहस्य सक्रिया भूमिका कुत्र बभूव?
(ङ) केषां दमनचक्रेण वीरपुत्रा: निगृहीता:?
उत्तर-(क) फतेहनारायणसिंहस्य कन्यया वीरकुँवररिंहस्य विवाह: अभवत्।
(ख) जगदीशपुरे न्यायव्यवस्थायां कुँवरसिंहेन सर्वेषां प्रतिनिधित्वम् नियोजितम्।
(ग) आंग्लविद्रोहस्य ज्वाला प्रज्वलिता।
(घ) कुँवरसिंहस्य सक्रिया भूमिका स्वतंत्रतासंग्रामे अभवत् ।
(ङ) टेलरस्य दमनचक्रेण वीरपुत्रा: निगृहीताः।

3. अधोलिखितानां पदानां प्रत्ययं वदत-
(क) ताडयितुम् = तुमुन्
(ख) अभियानम् = ल्युट्
(ग) खण्डडित्वा = णिच्+ क्त्वा
(घ) विकृतः = क्त:
(ङ) पराजितवान् = क्तवतु

अभ्यासः (लिखितः)

https://www.evidyarthi.in/

1. एकपदेन उत्तरं दत्त-
(क) भोजपुरमण्डलं कुत्र विद्यते?
(ख) कुँवरसिंहस्य पिता क: आसीत्?
(ग) फतेहनारायण सिंह: कस्य भूस्वामी आसीत्?
(घ) कति सैनिकैः सह कुँवरसिंहः डनवरं पराजितवान्?
(ङ) कुँवरसिंह: कं खड्गेन खण्डितवान्?
उत्तर-(क) बिहारराज्ये
(ग) सूर्यतीर्थस्य देवस्य (घ) पञ्चशतै:
(ङ) स्वयंस्य दक्षिणहस्तम्
(ख) साहेबजादासिंहः

2. पूर्ण वाक्येन उत्तरं लिखत-
(क) कुँवरसिंहस्य विवाह: कया अभवत्?
(ख) भारते आंग्लविद्रोहस्य ज्वाला प्रखररूपेण कदा प्रज्वलिता आसीत्?
(ग) कुँवरसिंहस्य उदारता कुत्र वर्तते?
(घ) भारतस्य प्रथमस्वतंत्रतासंग्राम: कदा अभवत् ?
(ङ) कुँवरसिंहः कदा दिवंगतः?
(च) कुँवरसिंहः अप्रैल 1858 तमे कं पराजितवान्?
(छ) विजयविदसः कदा घोषित: ?
उत्तर-(क) कुँवरसिंहस्य विवाह: फतेहनारायणसिंहस्य कन्यया अभवत्।
(ख) भारते आंग्लविद्रोहस्य ज्वाला प्रखररूपेण 1845 तमे खीष्टवर्षे प्रज्वलिता आसीत्।
(ग) कुँवरसिंहस्य उदारता न्यायव्यवस्थायां जनकल्याणस्य कार्यक्रमे च वर्तते।
(घ) भारतस्य प्रथमस्वतंत्रतासंग्राम: 1857 तमे ख़ीष्टवर्षे अभवत्।
(ङ) कुँवरसिंहः 1858 तमे ख़ीष्टाब्दे अप्रैल मासस्य 26 तमे दिनांके दिवंगतः।
(च) कुँवरसिंहः अप्रैल 1858 तमे 'ले ग्रैड' नामकम् आंग्लसेनापति पराजितवान्।
(छ) विजयदिवसः अप्रैल मासस्य 23 तमे दिनांके घोषित:।

3. अधोलिखितानां पदानाम् प्रकृतिं प्रत्ययं च लिखत-
(क) धैर्यम् = धीर + ष्यञ्।
(ख) पराजितवान् = परा + जि + क्तवतु।
(ग) तारुण्यम् = तरुणे + ष्यञ्।
(घ) निग्रहीतुम = नि + ग्रह + तुमुन्।
(ङ) शौर्यम् = शूर + ष्यञ्।

4. कोष्ठकस्थेभ्यः धातुभ्यः उचितप्रत्ययं योजयित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-
(क) कुँवरसिंहस्य विवाहः..............। (भू)
(ख) आंग्लशासकेषु आत्कः व्याप्तः........।(अस्)
(ग) आंग्लाधिकारिणः उपायान्...........।(कृ)
(घ) छात्रा: अध्यापकम्............।(प्र+ नम्)
(ङ) कुँवरसिंहः विद्रोहम्...........।(उत् + घुष्)
उत्तर-(क) अभवत्
(ख) आसीत्

https://www.evidyarthi.in/

(ग) अकुर्वन्
(घ) प्रनमन्ति
(ङ) उद्घोषयत्
5. कोष्ठकस्थेभ्यः शब्देभ्यः उचितप्रत्ययं योजयित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-
(क) सेनायां............नियोजितवान्। (युवक)
(ख) हस्तं...............खंडितवान् (खड्ग)
(ग) कुँवरसिंह:.......क्षेत्रान्तरं गत्वा विद्रोहस्य स्वरम् उदघोषयत् । (क्षेत्र)
(घ) कुँवरसिंहस्य........नाम साहेबजादासिंह: आसीत् (पितृ)
(ङ).........सह गडङ्गापारं गत:। (स्वसैनिक)
उत्तर-(क) युवकान्
(ख) खड्गेन
(ग) क्षेत्रात्
(घ) पितुः
(ङ) स्वसैनिकै:

evidyarthi

https://www.evidyarthi.in/